

ВИКОРИСТАННЯ ФУНКЦІЇ ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

Н.Л. Васильєва¹

У статті досліджено комплексне використання функції планування та розробленні пропозиції щодо забезпечення ефективної роботи підприємства.

функції планування, види планування, етапи планування, ефективна робота підприємства

Постановка проблеми. Планування – вид управлінської діяльності (трудових процесів), який визначає перспективу і майбутній стан організації, шляхи і способи його досягнення. Функція “Планування” відіграє велику роль в координації діяльності підприємства тому, що складання плану завжди розглядається як початковий процес етапу управління. Планування передбачає вибір мети, розробку шляху її досягнення та просування цим шляхом. У менеджменті планування – це конкретизація цілей управління в системі показників господарської діяльності підприємства та розробка тактики виробничої та управлінської діяльності.

Процес планування є інструментом, який допомагає у процесі управлінських рішень. Його мета полягає в забезпеченні нововведень та змін на підприємстві, щоб адекватно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі. Важливість дослідження функцій планування виражається у тому, що вони відбивають суть і зміст управлінської діяльності на всіх рівнях управління[1].

Аналіз актуальних досліджень. Питання щодо використання функції планування для забезпечення ефективної роботи підприємства є актуальною для провідних економістів, вчених та управлінців практиків. Планування як основну функцію управління називають та визнають такі вчені як Й.С.Завадський, М.М.Бурмака, Т.М.Бурмака, М.Х.Мескон, М.Альберт, Ф.Хедоури. Функцію лідерства у своїх дослідженнях виділяє Річард Дафт, пояснюючи її як використання впливу для мотивації працівників[3].

Метою статті є: дослідження функції планування, її комплексне використання та розробка пропозицій для забезпечення ефективної роботи підприємства.

Виклад основного матеріалу. План – необхідна передумова успішної діяльності будь-якого ділового починання підприємства та є процесом підготовки подальших дій підприємства.

Планування в менеджменті має три цілі:

- внесення моменту свідомої організації господарської діяльності;
- спонукання працівників “заглянути у майбутнє”, тобто прищеплення їм здібності погоджувати щоденні дії з перспективою розвитку підприємства;
- критерії контролю фактичних параметрів.

Функція “Планування” має тривалості планового періоду. Відповідно до цього розрізняють короткострокові плани – до 12 місяців, у тому числі поквартальні; середньострокові плани – від одного до п’яти років; довгострокові плани – від п’яти до десяти років. В менеджменті виділяють таке поняття як економічне планування, – це розробка планів фінансово-господарської діяльності, виражених сукупністю кількісних та якісних економічних показників. Функція менеджменту “Планування” не обмежується тільки розробкою змісту та послідовності економічних показників плану фінансово-господарської діяльності[4].

Під плануванням розуміють також розробку змісту та послідовності дій для досягнення сформованих цілей, у тому числі відображення в економічних планах. Ця складова функції “Планування” називається організаційним плануванням.

До методів організаційного планування відносять:

1. Методи послідовного опису операцій, які полягають у складанні плану послідовного

¹ студ. Кіровоградський національний технічний університет

Науковий керівник: Корнєєва Т.С., асистент Кіровоградський національний технічний університет

використання робіт, у якому кожна з них описується з необхідним рівнем реалізації. План може бути складений у вигляді списку робіт, схеми чи таблиці.

2. Графіки виконання передбачають, що, коли і ким повинно бути зроблене у межах певних термінів окремих робіт та їх комплексу. Як правило, графіки виконання складаються у формі таблиці, де вказується перелік робіт, їх початок та закінчення, прізвища та посади виконавців.

3. Робочий календар являє собою план роботи керівника чи спеціаліста на певний відрізок часу (рік, квартал, місяць, декаду, тиждень, день). Як правило, складання робочого календаря здійснюється в декілька етапів – від переліку складання основних проблем, які менеджер планує вирішити протягом року, до конкретизації їх у вигляді конкретних дій, розписаних по днях і годинах робочого тижня.

Динамічні технологічні зрушення, економічна нестабільність у світі, всевладні умови ринку з його конкуренцією сприяють збільшенню горизонту планування, використанню стратегічного планування.

Стратегія являє собою детальний всеохоплюючий комплексний план, що розробляється на перспективу і повинен сприяти досягненню місії організації та цілей, що її конкретизують. Стратегія розробляється та формується вищим керівництвом, але її реалізація передбачає участь всіх рівнів управління, а інформаційне забезпечення для затвердження стратегії створюють виробники продукції чи працівники, що виконують роботи чи надають послуги. З погляду економіки процес розробки стратегії, принаймні зовні, побудований за принципом раціональності. Він визначається системою взаємодії комплексів, які можуть бути визначені об'єктивно, формально і навіть кількісно[2].

Стратегічне планування здійснюється в кілька стадій:

1. Процес розробки плану.
2. Коригування планових завдань.
3. Внесення змін і доповнень.

Важливим напрямком використання планування є розробка бізнес-плану, який потрібен для:

- самого підприємця як орієнтир у його діяльності;
- майбутніх компаній та співробітників, яких доцільно залучати до справи;
- банків та інвесторів, послугами яких потрібно користуватися;
- найманих менеджерів при здійсненні ними керівних функцій.

Після завершення розробки планування потрібно перетворити у логістичну послідовність цілеспрямованих дій. Ефективність плану визначається двома параметрами:

- ступінню прийняття його виконавцями та його якістю;
- професійним виконанням.

Тільки при високих значеннях цих параметрів на нього можна покладати певні надії[5].

Висновки. Рівень ведення планової роботи на підприємствах сьогодні дещо знизився з ряду об'єктивних причин, тому одне із першочергових завдань менеджменту полягає у її вдосконаленні і посиленні. Хоч би якою була галузь діяльності, та якщо попереднє планування входить у неї постійним елементом, як тверда звичка, то усі труднощі неминуче відступають перед терпінням і наполегливістю виконавців. Функція планування вирішує проблему невизначеності щодо діяльності підприємства й допомагає підприємству ефективно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі.

Список літератури

1. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб., 2006. – 366 с.
2. Осовська Г. В. Основи менеджменту: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Осовська Г. В. – К. : “Кондор”, 2003 – 556 с.
3. Соболев С. М. Менеджмент: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / С. М. Соболев, В. М. Багацький. – К. : КНЕУ. – 2002
4. Шегда А. В. Менеджмент: підручник / Шегда А. В. – К. : Знання, 2004. – 687 с
5. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Шморгун Л. Г. – К. : Знання, 2010. – 452 с.